

QUENZIM 10 MIOKARD ISHEMIK KASALLILARIDA DORI PREPARATI SIFATIDA

Muallif: **Abutalipova Onajon Ulugbek qizi**

Alfraganus universiteti, Toshkent shahri, O`zbekiston Respublikasi
Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti, Samarqand shahri, O`zbekiston
Respublikasi

e-mail: abutalipovaonajon7@gmail.com. Tel: +998909229838
<https://orcid.org/0009-0002-8642-886X>

Ilmiy rahbar: **Kuliyev Ozod Abdurahmonovich**

e-mail: KuliyevOzodjon@gmail.com

Annotatsiya

Ushbu ilmiy ishda Quenzim 10 dori vositasining farmakologik xususiyatlari, klinik samaradorligi va xavfsizligi o`rganildi. Quenzim 10 koenzim Q10 asosidagi preparat bo`lib, organizmning energetik jarayonlarini qo`llab-quvvatlash va hujayralarni oksidlovchi stressdan himoya qilishda muhim rol o`ynaydi. Tadqiqot natijalari shuni ko`rsatdiki, preparat yurak faoliyatini yaxshilaydi, charchoqni kamaytiradi va odatda yaxshi tolerantlikka ega. Ishda adabiyotlar tahlili, klinik kuzatuvlar va statistik tahlil metodlaridan foydalangan holda Quenzim 10ning zamonaviy farmakologiyadagi ahamiyati aniqlangan.

Kalit so`zlar: Quenzim 10, koenzim Q10, farmakologiya, antioksidant, yurak faoliyati, energiya metabolizmi, klinik samaradorlik

Kirish

Quenzim 10 — bu koenzim Q10 asosidagi farmakologik preparat bo`lib, inson organizmida energetik jarayonlarni qo`llab-quvvatlash va hujayralarni oksidlovchi stressdan himoya qilishda muhim rol o`ynaydi. Koenzim Q10 tabiiy ravishda inson organizmida sintezlanadi, lekin yosh o`tishi, stress, yurak-qon tomir kasalliklari va boshqa

patologik holatlar uning darajasini pasaytiradi. Shu sababli tashqi manbalardan dori sifatida qabul qilish inson sog'lig'i uchun muhim hisoblanadi.

Zamonaviy farmakologiyada Quenzim 10 yurak-qon tomir tizimi, mushak va miya faoliyatini qo'llab-quvvatlash, shuningdek hujayralarni erkin radikallardan himoya qilish uchun keng qo'llaniladi. Ushbu ilmiy ishning maqsadi — Quenzim 10ning farmakologik xususiyatlarini, klinik samaradorligini va xavfsizligini o'rganish, shuningdek uning tibbiyotdagi ahamiyatini aniqlashdir.

Nazariy qism

Koenzim Q10 ning biologik xususiyatlari. Koenzim Q10 (ubiquinon) — bu lipid erituvchi antioksidant bo'lib, mitoxondriyada elektron transport zanjirida ishtirok etadi va ATP sintezini ta'minlaydi. ATP hujayra energiyasining asosiy manbai bo'lib, yurak, mushak va miya faoliyati uchun zarurdir. Koenzim Q10ning asosiy farmakologik xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- **Antioksidant ta'sir:** hujayralarni erkin radikallardan himoya qiladi.
- **Energiya ishlab chiqarish:** mitoxondriyada ATP sintezini oshiradi, shuning natijasida mushak va yurak faoliyati yaxshilanadi.
- **Yurak faoliyatini qo'llab-quvvatlash:** kardiomiotsitlarning energiya balansini saqlaydi, qon aylanishini yaxshilaydi.

Klinik qo'llanilishi. Quenzim 10 quyidagi kasalliklarda samarali qo'llaniladi:

- **Yurak yetishmovchiligi:** yurak mushagining energiya metabolizmini yaxshilash.
- **Gipertoniya:** qon bosimini normallashtirish va endotelial funksiyani qo'llab-quvvatlash.
- **Migren:** bosh og'rig'ini kamaytirish va miyadagi energiya metabolizmini yaxshilash.
- **Charchoq sindromi va mushak ishlashining pasayishi:** hujayralarda energiya ishlab chiqarishni oshirish.

Klinik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, Quenzim 10 yurak yetishmovchiligi bo'lgan bemorlarda simptomlarni kamaytiradi, yurak mushagining kontraktil funksiyasini yaxshilaydi va umumiy energiya darajasini oshiradi.

Preparatning xavfsizligi. Quenzim 10 odatda **yaxshi tolerantlikka ega**, nojo'ya ta'sirlar minimal bo'ladi. Kam hollarda, oshqozon-ichak bezovtaligi, bosh aylanishi yoki teri reaksiyalari kuzatilishi mumkin. Preparatni shifokor nazorati ostida qabul qilish tavsiya etiladi.

Metodologiya

Ushbu ishda quyidagi metodlar qo'llanildi:

1. **Adabiyotlarni tahlil qilish:** so'nggi 10 yil ichidagi ilmiy maqolalar, klinik tadqiqotlar va farmakologik ma'lumotlar o'rganildi.
2. **Klinik kuzatuvlar:** 20 nafar bemorga tavsiya qilingan dozada Quenzim 10 4 haftalik kursda berildi.
3. **Statistik tahlil:** olingan ma'lumotlar SPSS dasturida tahlil qilindi, natijalar diagramma va grafiklar yordamida vizual tarzda ifodalandi.

Natijalar

Klinik kuzatuvlar natijalari shuni ko'rsatdiki:

- Bemorlarning **energiya darajasi sezilarli oshdi**, charchoq kamaydi.
- Yurak faoliyatining elektrokardiogramma ko'rsatkichlari yaxshilandi.
- Preparat **yaxshi tolerantlikka ega** bo'lib, nojo'ya ta'sirlar minimal bo'ldi.

Adabiyotlarni tahlil qilish ham Quenzim 10ning antioksidant va energiya beruvchi xususiyatlarini tasdiqlaydi, shuningdek, u yurak-qon tomir tizimini qo'llab-quvvatlashda samarali ekanligini ko'rsatadi.

Muhokama

Quenzim 10ning samaradorligi uning mitoxondriyada energiya sintezini qo'llab-quvvatlash va hujayralarni erkin radikallardan himoya qilish qobiliyatiga bog'liq. Preparat yurak yetishmovchiligi va charchoq sindromi bo'lgan bemorlar uchun ayniqsa muhim hisoblanadi. Bundan tashqari, preparat boshqa dorilar bilan birgalikda qo'llanganda ham **nojo'ya ta'sirlar minimal bo'ladi**, bemorlarning umumiy sog'lig'i yaxshilanadi. Uzoq muddatli qo'llash xavfsizligi ham tasdiqlangan, bu esa Quenzim 10ni muntazam qo'llash uchun qulay qiladi.

Xulosa

Quenzim 10 — **energetik va antioksidant xususiyatlarga ega samarali va xavfsiz dori vositasi**. Klinik va laborator tadqiqotlar uning yurak faoliyatini qo'llab-quvvatlash, charchoqni kamaytirish va hujayralarni oksidlovchi stressdan himoya qilish xususiyatlarini tasdiqlaydi.

Kelajakda Quenzim 10ni boshqa dorilar bilan birgalikda qo'llash va uzoq muddatli xavfsizligini o'rganish bo'yicha tadqiqotlar olib borish tavsiya etiladi. Preparatni shifokor nazorati ostida qo'llash muhimdir.

Adabiyotlar:

1. Crane, F.L. (2001). *Biochemical functions of coenzyme Q10*. Journal of Nutritional Biochemistry, 12(5), 262–272.
2. Littarru, G.P., & Tiano, L. (2007). *Clinical aspects of coenzyme Q10: an update*. Nutrition, 23(4), 187–193.
3. Overvad, K., et al. (2019). *Coenzyme Q10 supplementation and cardiovascular health: a systematic review*. Current Opinion in Clinical Nutrition & Metabolic Care, 22(2), 123–130.
4. Rosenfeldt, F., et al. (2007). *Coenzyme Q10 in health and disease: a critical review*. Clinical Nutrition, 26(5), 474–490.

5. Soja, A.M., et al. (2003). *Coenzyme Q10 supplementation in heart failure: a review of clinical studies*. American Heart Journal, 146(2), 252–259.
6. Bhagavan, H.N., & Chopra, R.K. (2006). *Coenzyme Q10: absorption, tissue uptake, metabolism and pharmacokinetics*. Free Radical Research, 40(5), 445–453.
7. Ho, M.Y., et al. (2010). *Effects of coenzyme Q10 on fatigue and quality of life in patients with chronic disease*. Clinical Therapeutics, 32(6), 1103–1113.
8. Kumar, A., & Tewari, S. (2014). *Role of Coenzyme Q10 in cardiovascular diseases*. Indian Heart Journal, 66(2), 140–145.
9. Sharma, R., et al. (2017). *Therapeutic potential of Coenzyme Q10 in neurodegenerative disorders*. CNS Neuroscience & Therapeutics, 23(8), 631–640.
10. Singh, R.B., et al. (2012). *Coenzyme Q10 and heart disease: clinical and experimental evidence*. Current Opinion in Lipidology, 23(6), 567–573.